

Loppuraportin tiivistelmä

Vastuuorganisaatio Savon koulutuskuntayhtymä, EkoCentria

Kesto: 1.1.2010–31.12.2010

Vastuuhenkilöt: Hankepäälikkö Irma Kärkkäinen ja hankeassistentti Anu Arolaakso.

Budjetti MMM:n rahoitusosuus hankkeelle oli 100.000€

Hankkeen kuvaus

Lähiaruokaviesti 2010 –hanke oli EkoCentrian toteuttama tiedotushanke, joka toteutettiin maa- ja metsätalousministeriön LaatuKetju-hankkeena Eduskunnan lisämäärärahan turvin. Hankkeen toteutukseen osallistuivat yhteistyötahoina Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry, SLC sekä MMM:n Suomalaisen ruokakulttuurin edistämishjelma Sre. Valtioneuvoston periaatepäätöksen VNP 4/2009 mukaan kaikkia julkisia toimijoita – valtion keskus- ja aluehallintoa sekä kuntakenttää - kannustetaan kestäviin hankintoihin. ”Ruokapalvelujen elintarvikehankinnoissa lisätään luonnonmukaista, kasvispohjaista tai sesonginmukaista ruokaa vähintään kerran viikossa vuoteen 2010 mennessä ja vähintään 2 kertaa viikossa vuoteen 2015 mennessä”. Valtionhallinnon alaisissa keittiöissä tämä Kestävät Valinnat -periaatepäätös on velvoittava ja kuntasektorille suositus.

Hankkeen tavoitteet

Hankkeen päätavoitteena oli valtakunnallisten ja kunnallisten päättäjien sekä median tietoisuuden ja kiinnostuksen herättäminen julkisten ruokapalveluiden kestävästä elintarvikevalinnoista.

Menetelmät

Lähiaruokaviesti 2010 -hankkeessa oli neljä eri päätoimintoa:

A. Lähiaruokaviestin 2010 tiedotus.

Hankehenkilöstö sekä kilpailuttamalla hankitut tiedottaja ja kuvauspalveluyrittäjä laativat tiedotussuunnitelman, jonka mukaisesti medialle ja kohderyhmille tiedotettiin Gastro -messuilla, Elintarvikepäivässä, Maataloustoimittajat MATO ry:n kevätkokouksessa, Mikkelin Farmari-näyttelyssä sekä sidosryhmätilaisuuksissa. Kesäkuussa toteutettiin laaja tiedotusvälinejakelu ja sen tueksi puhelinkontaktit paikallismedioiden toimituksiin. Sama toistettiin elokuussa ennen viestiä. Jokaisella viestin lähtö-, vaihto- tai päätösetapilla järjestettiin lehdistötilaisuus ja näissä tavattiin 29 toimittajaa henkilökohtaisesti. Hankkeesta laadittiin 34 tiedotetta. Mediaseurannan mukaan printtimedia julkaisi 108 artikkelia, radio- ja TV 10 juttua ja sähköisten osumien määrä oli yli sata.

B. Lähiaruokaviesti polkupyörällä Vaalasta Helsinkiin 23. - 27.2010 ajettiin kuuden maakunnan ja 19 paikkakunnan kautta. Viestille osallistui 13 toimittajaa sekä 10 joukkuetta ja niihin yhteensä 320 polkijaa. Ennen viestiä hankepäälikkö tiedotti temasta sekä hankkeesta henkilökohtaisesti viestipaikkakuntien kuntapäättäjille sekä alueen kansanedustajille ja yhteistyötahoille. Viestin 2010 aikana aktivoitiin keskustelua sesongeista, ruoan tuoreudesta ja jäljitettävyydestä sekä kestävästä hankinnoista julkisen sektorin toimijoiden ja päättäjien keskuudessa sekä tiedotusvälineissä.

C. Paikalliset tapahtumat viestin aikana. Kuntien, kaupunkien ja maakuntahallinnon sekä sidosryhmien yhteensä 147 edustajaa kohdattiin kahdeksalla viestipaikkakunnalla, joissa järjestettiin kevään 2010 aikana eri vaihtopaikkakuntien yhteisiä suunnittelukokouksia. Tilaisuuksissa paikalliset yhteistyötahot aktivoitiin järjestämään teeman mukaisia tapahtumia Lähiaruokaviestin tiedotuksen tueksi. Samalla toimijat sitoutettiin tiedottamiseen sekä rekrytoimaan

osallistujia viestin viejiksi. Viestin aikana järjestetyissä oheistapahtumissa arvioitiin olleen yli 3000 osallistujaa.

D. Tulosten esittäminen Lähiruokaseminaarissa sekä raportointi

Lähiruokaviestin tuloksista tiedotettiin Espoossa Laurea amk:n tiloissa 5.10.2010 järjestetyssä Lähiruokaseminaarissa. Seminaariin osallistui yli 200 henkilöä. Ohjelma sekä alustukset tallennettiin EkoCentrian kotisivuille ennen seminaaria ja ovat sieltä ladattavissa edelleen.

Julkaisut

Hanke julkaisi Lähiruokaviestin sekä -seminaarin perustiedot ja aineistot sähköisenä hankkeen kotisivuilla. Lähiruokaviestistä tuotettiin postikortti sekä tulostuskelpoinen ilmoitus. Hankkeen loppuraportti julkaistaan EkoCentrian sivuilla kesäkuussa 2011.

Keskeiset tulokset

Hankkeen keskeinen tulos on tietoisuuden ja kiinnostuksen herääminen julkisten ruokapalveluiden kestäviä elintarvikevalintoja kohtaan kohderyhmissä. Lähiruokaviestin paikkakunnilla käynnistyi keskustelu sekä mediassa että strategiatasolla.

Arviointi tehtiin käyttämällä tavoitteista johdettuja mittareita. Lähiruokaviestin ja -seminaarin osallistujille sekä sidosryhmille tehtiin kolme sähköistä kyselyä välittömästi tapahtumien jälkeen. Lähiruokaviestille osallistuneiden vastaajien mukaan alueellinen tiedotusta onnistui hyvin mutta valtakunnalliseen median näkyvyyttä pidettiin vaatimattomana. Vastaajista 94 % ilmoitti haluavansa osallistua Lähiruokaviestille 2011 sen toteutuessa. Lähiruokaseminaariin osallistuneista vastaajista 88 % antoi järjestelyille arvosanan hyvä tai erinomainen. Kuulijoista 97 % piti tärkeänä Lähiruokaseminaarin järjestämistä myös vuonna 2011.

Lähiruokaviestin päättäjät -kohderyhmälle tehtiin laadullinen selvitys vuoden 2010 loppupuolella. Lähes kaikki päätöksentekijät olivat sitä mieltä, että viesti oli saanut erittäin hyvin näkyvyyttä mediassa ja viestin tiedotuksella oli saatu herätettyä keskustelu teemasta. Vastaajat totesivat kuitenkin, että hankkeen vaikuttavuus näkyy vasta vuosien kuluttua julkisen sektorin strategiataason päätöksenteon hitaudesta johtuen.

Tulosten arviointi

Lähiruokaviesti -hanke ylitti tavoitteet erityisesti määrällisillä mittareilla arvioituna. Hankkeen voidaan katsoa onnistuneen herättämään tietoisuuden ja kiinnostuksen julkisten ruokapalveluiden kestäviä elintarvikevalintoja kohtaan kohderyhmissä. Henkilökohtaisen aktivoinnin voidaan todeta olleen välttämätöntä keskustelun herättämiseksi sekä kestävien elintarvikevalintojen strategiataason muutosprosessien käynnistymiseksi.

Irma Kärkkäinen
Hankepääällikkö
EkoCentria
Savon ammatti- ja aikuisopisto